Prima instanţă: Judecătoria Căuşeni, sediul Ștefan Vodă (jud. Olesea Ciocîrtă-Rusu)
Dosarul nr. 2a-353/25
(2-23026432-02-2a-28012025)

D E C I Z I E

28 ianuarie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ordine de apel, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelantul Alexandru Boldișor, împotriva hotărârii Judecătoriei Căuşeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Coceban și Daria Coceban împotriva lui Alexandru Boldișor, Primăria ***** privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 20 februarie 2023, Gheorghe Coceban și Daria Coceban, au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Boldișor, Primăria ***** privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că, prin decizia Primăriei s. Volintiri, r-nul Ştefan Vodă nr. 33 din 1 martie 1992, lui Gheorghe Coceban i s-a repartizat în proprietate privată teren agricol cu o suprafață de 0,195 ha, numărul cadastral *****, fiindu-i eliberat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 19 martie 2000. Prin decizia Primăriei ***** nr. 53 din 1 martie 2000, deținătorului Daria Coceban, i s-a repartizat în proprietate privată teren agricol cu suprafața de 0,5021 ha, numărul cadastral *****, fiindu-i eliberat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren la 19 martie 2001.
Indică că, la 9 iunie 2017 reclamanții s-au adresat la OCT Ştefan Vodă pentru a înregistra terenurile cu numerele cadastrale *****, *****, în baza Titlurilor de

autentificare a dreptului deținătorului de teren, însă solicitarea lor a fost respinsă. Totodată le-a fost comunicat că, terenurile nominalizate, aparțin cu drept de proprietate cet. Ion Tigai, care le-ar fi cumpărat de la Serghei Topor, locuitor al ***** în anii 2014 şi 2015 respectiv.

Punctează că, aflând despre aceasta, fiind convinși că în cazul lor s-a făcut o ilegalitate s-au adresat la Centrul Național Anticorupție, pentru a examina acest caz și a se clarifica cine este vinovat de deposedarea lor ilegală de pământ. A fost pornit o cauză penală, care în final s-a soldat cu pronunțarea unei sentințe de condamnare. Astfel, prin sentința Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 2 martie 2021, Alexandru Boldișor, care la acel moment deținea funcția de specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare în cadrul Primăriei Volintiri, a fost condamnat pentru faptul, că depășind atribuțiile sale de serviciu, în perioada anilor 2014-2015, data şi circumstanțele concrete nefiind stabilite, a întocmit, contrasemnat şi eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral a deținătorilor de terenuri, cu Registrul înregistrării a deciziilor Primăriei pe anii 2000 şi 2001, Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numerele cadastrale *****, *****, (în pofida faptului, că aceste terenuri au fost deja transferat legal în proprietatea privată familiei Coceban), cetățeanului Serghei Topor, indicând data eliberării 30 august 2001, adică pe când nu deținea funcția respectivă în Primăria s. Volintiri. Ca urmare, Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numerele cadastrale ***** şi ***** au fost înregistrate la Serviciul Cadastral Teritorial Ştefan Vodă, în baza cărora Serghei Topor a fost trecut în Registrul bunurilor imobile ca proprietar al terenurilor date, ulterior fiind înstrăinate cetățeanului Ion Tigai, care la moment este proprietar al acestora.

Punctează că, sentința în cauză a fost menținută fără modificări prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 14 decembrie 2021 şi decizia Curţii Supreme de Justiție din 22 iunie 2022. Pe cauza dată, ei au fost recunoscuți în calitate de parte civilă, fiindu-le recunoscut dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului cauzat.

Indică că, în urma acţiunilor infracționale a condamnatului Alexandru Boldișor, ei au avut de suferit atât material, cât şi moral. Astfel, în urma infracțiunii, reclamanții, ilegal au fost deposedați de terenurile agricole cu suprafața de 0,3293 ha, care a aparținut lui Gheorghe Coceban şi terenul agricol cu suprafața de 0,5006, care a aparținut Dariei Coceban.

Relevă că, conform certificatelor eliberate de SCT Ştefan Vodă, valoarea bunului terenului agricol cu suprafața de 0,5021 ha, numărul cadastral ***** constituie 10045 lei, iar a terenului agricol cu suprafața de 0,195 ha, numărul cadastral ***** constituie 3901 lei. Cu regret, aceasta este valoarea cadastrală a bunului, prețul de piață este cu mult mai mare, însă ei sunt în imposibilitate de a evalua bunul imobil, deoarece la moment el nu le aparține.

Totodată solicită ca prejudiciul cauzat să fie încasat în mod solidar şi de la Primăria *****, ori Titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numerele cadastrale ***** *şi* ***** pe numele lui Serghei Topor, au fost semnate şi de Primarul s. Volintiri. Prin urmare, în rezultatul acțiunilor infracționale a lui Alexandru Boldișor, şi neglijenței Primarului *****, lui Gheorghe Coceban şi Dariei Coceban, le-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 13946 lei.
Subliniază că, în ceea ce privește prejudiciul moral declară că, deposedarea de terenurile agricole i-a afectat grav, ei au pierdut o sursă de existență, Daria Coceban este pensionară, iar Gheorghe Coceban este în ajun de a se pensiona, ambii au probleme cu sănătatea. Mai mult ca atât, însăși acțiunea batjocoritoare a fostului inginer cadastral, Alexandru Boldișor, cât şi a angajaților primăriei, care pentru a aplana conflictul apărut, le-a eliberat alte 2 Titluri de autentificare a dreptului deținătorului de teren, care s-au dovedit a fi falsificate, ori adresându-se ulterior la SCT Ştefan Vodă pentru a le înregistra, s-a dovedit că așa sector de teren nu este înregistrat în RBI, iar în privința la al doilea teren aparține Primăriei, nefiind înregistrat după ei.
Solicită reclamanții admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la Alexandru Boldișor și Primăria *****, a prejudiciului material în sumă de 13.946,00 lei. Totodată solicită și încasarea de la Alexandru Boldișor a prejudiciului moral în sumă de 50.000,00 lei.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Alexandru Boldișor, în beneficiul lui Gheorghe Coceban și Dariei Coceban, prejudiciul moral cauzat în urma infracțiunii în mărime de 40000 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în sumă de 5000 lei. S-a încasat de la Alexandru Boldișor, în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1649,96 lei. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanţe, la 6 decembrie 2024, apelantul Alexandru Boldișor, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024. A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 28 ianuarie 2025.

5. Prin încheierea Curții de Apel Centru din 5 februarie 2025, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de apelantul Alexandru Boldișor. S-a acordat apelantului Alexandru Boldișor, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Centru a apelului motivat, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1.402,47 lei și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantului, că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.
6. La 9 aprilie 2025, apelantul Alexandru Boldișor, a prezentat cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat și de timbru, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Centru din 5 februarie 2025 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost recepționată la 31 martie 2025, fapt confirmat prin avizul de recepție.

Argumentele părților:

7. În motivarea apelului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Menționează că, suma de 40.000,00 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral este exorbitantă, exagerată și disproporționată.

Indică că, instanța de fond nu a luat în considerare faptul că apelantul a fost deja condamnat definitiv și a executat pedeapsa penală, neexistând temei pentru o nouă „sancțiune” de asemenea proporții.

Subliniază că, prima instanță a omis să analizeze situația financiară reală a apelantului, care nu are un loc de muncă stabil, nu are venituri și are în întreținere un copil minor.

Indică că, potrivit jurisprudenței CEDO și principiilor de drept, compensația nu trebuie să constituie o modalitate de îmbogățire fără justă cauză sau de sancționare repetată a inculpatului.

Consideră că, instanța a omis să aplice principiul proporționalității și echității la stabilirea cuantumului despăgubirilor.

Menționează că, părților vătămate le-au fost deja atribuite alte terenuri în proprietate, conform titlurilor de proprietate menționate, astfel încât prejudiciul material inițial a fost reparat.

Evidențiază că, intimații nu au prezentat dovezi suficiente, clare și concludente conform art. 118 din Codul de procedură civilă, care să confirme existența prejudiciului sau legătura directă de cauzalitate.

Afirmă că, nu există probe privind cheltuielile suportate, distrugerea/deteriorarea unor bunuri, pierderi de profit sau suferințe fizice/psihice care să justifice suma solicitată.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoriei Căuşeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024, privind încasarea prejudiciului moral şi material de la Alexandru Boldișor, cauzat în urma infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. 1 din Codul penal, în sumă de 40.000,00 lei, şi a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în sumă de 5.000,00 lei, în beneficiul lui Gheorghe Coceban şi Dariei Coceban, cu remiterea cauzei la rejudecare la aceeași instanţă, cu un alt complet de judecată.

8. În şedinţa instanței de apel, apelantul Alexandru Boldișor, fiind legal citat cu scrisoare recomandată, nu s-a prezentat și nu a indicat careva motive.

Intimații Gheorghe Coceban și Daria Coceban, în ședința instanței de apel, au solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.
Intimatul Primăria *****, în ședința instanței de apel, fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a indicat careva motive.
Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces care nu s-au prezentat, or, în conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

9. Audiind participanții prezenți la proces, analizând şi studiind materialele cauzei, Colegiul atestă că apelul este drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.
10. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
11. În conformitate cu art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
12. Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluţionarea prezentei cauze (*a se vedea cauza Garda Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98*).

13. Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
14. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
15. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.
16. Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
17. Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (*Hiro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 9 decembrie 1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29 mai 1997 §43*).
18. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
19. Instanţa de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
20. În opinia Colegiului, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate și a

adoptat o hotărâre bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

21. Colegiul constată că, prima instanţa a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.
22. Potrivit art.16 alin.(1) lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile Legii, prin repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial. În corespundere cu art.19 alin.(1)-(3) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat, astfel se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).
23. Conform art.1998 Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.
24. Conform art.2022 Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.
25. Potrivit art.2025 Cod civil, (1) repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (4) Persoana vătămată nu este ținută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.
26. Coceban Gheorghe și Coceban Daria, solicită încasarea prejudiciului material, în mod solidar de la pîrîții Boldișor Alexandru și Primăria sat.Volintiri rl.

Ștefan Vodă, în sumă de 13.946 lei, dat fiind faptul că după cum menționează, pînă la momentul de față nu le-a fost atribuite terenurile de pământ care li se cuvine conform legislației, cît și în baza sentinței Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 02 martie 2021.

27. Potrivit ordonanței organului de urmărire penală din 31.07.2018 și 02.08.2018, Coceban Gheorghe și Coceban Daria, au fost recunoscuți în calitate de parte civilă în cauza penală de învinuire a lui Boldișor Alexandru, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal (f.d.25-26).
28. Potrivit Sentinței Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din data de 02.03.2021, Boldișor Alexandru, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul reglementării proprietății funciare pe termen de trei ani. Sentința în cauză a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14.12.2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 22.06.2022.(f.d.5-24).
29. Potrivit Sentinței sus menționate, se atestă faptul că, în cadrul examinării cauzei penale, de învinuire a lui, Boldișor Alexandru, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal, reclamanții, Coceban Gheorghe și Coceban Daria, au înaintat acțiune civilă cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma infracțiunii, acțiune care a fost respinsă de către instanța care a examinat cauza penală.
30. La examinarea acțiunii civile înaintate de către reclamanți, în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui, Boldișor Alexandru, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal, că aceasta este neîntemeiată, menționând faptul că, deși este evident că, părților vătămate le-a fost cauzat un prejudiciu, prin acțiunile ilegale ale inculpatului, fiind lipsiți de terenurile care le aparțineau cu drept de proprietate, în baza deciziei primăriei s.Volintiri rl.Ștefan Vodă, părților vătămate, Coceban Gheorghe și Coceban Daria, în temeiul titlurilor de proprietate, eliberate de către primăria sat.Volintiri, r-l Ștefan Vodă, au fost atribuite loturile de teren cu nr. cadastrale ***** (cu o suprafaţă de 0,3293 ha, înregistrat în Registrul Cadastral al Deţinătorilor de terenuri sub nr.2073, din 01.02.2005) şi ***** (cu o suprafaţă de 0,5006 ha înregistrat în Registrul Cadastral al Deţinătorilor de terenuri, sub nr.1973 din 25.08.2001). Respectiv, a constatat instanța că, la moment părțile vătămate dețin în proprietate alte terenuri amplasate în *****.
31. Deoarece părțile vătămate au redobândit dreptul de proprietate asupra altor terenuri, în locul terenurilor de care au fost deposedați, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, prejudiciul material care le-a fost cauzat inițial, a fost reparat, astfel a fost adusă satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

32. Coceban Gh. a menționat că, deși le-au fost atribuite alte terenuri de pământ, Oficiul Cadastral Teritorial Ștefan Vodă, refuză înscrierea dreptului de proprietate, a noilor terenuri care le-au fost atribuite, fapt confirmat prin Avizul din 13.01.2023, eliberat de Serviciul Cadastral Teritorial (f.d.34).
33. Conform Avizului eliberat de Serviciul Cadastral teritorial Ștefan Vodă, la data de 13.01.2023, Coceban Gh. a primit refuz cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate a bunului imobil amplasat în sat.Volinitiri rl.Ștefan Vodă cu nr.cadastral *****, care după o adresare repetată, totuși dreptul de proprietate a fost înregistrat, de către organul cadastral, fapt confirmat de către reclamantul Coceban Gheorghe și avocatul reclamanților, Țurcan Mihail.
34. Coceban Gh. n-a prezentată dovada că s-ar fi adresat cu solicitare către organul cadastral, pentru înregistrarea dreptului de proprietate și asupra terenului cu nr.cadastral *****, intimații au menționat că asupra terenului în cauză, nu au nici un răspuns de la Serviciul Cadastral Teritorial, respectiv aceștia nu pot solicita repetat încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, odată ce nu și-au realizat dreptul de a înregistra proprietatea asupra terenurilor vizate.
35. Iar instanța care a examinat cauza penală de învinuire a lui, Boldișor Alexandru, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal, s-a expus asupra acțiunii civile înaintate de către intimați cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma infracțiunii, iar intimații Coceban Gh. nu s-au folosit de dreptul lor de atac, în cazul în care nu au fost de acord cu sentința pronunțată.
36. Potrivit art.221 CPP, (1) Acţiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părţii civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătoreşti. *(5) Persoana care nu a intentat acţiunea civilă în cadrul procesului penal are dreptul de a intenta o asemenea acţiune în ordinea procedurii civile. Dacă acţiunea civilă intentată la instanţa civilă a fost respinsă, reclamantul nu are dreptul de a intenta aceeaşi acţiune în cadrul procesului penal. <u>Dacă acţiunea civilă a fost respinsă în cadrul procesului penal, reclamantul nu are dreptul să intenteze aceeaşi acţiune în ordinea procedurii civile.</u>*
37. Astfel, pretenția înaintată de Coceban Gheorghe și Coceban Daria împotriva lui Boldișor Alexandru și Primăria sat.Volintiri rl.Ștefan Vodă cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în urma infracțiunii este neîntemeiată.
38. În conformitate cu reglementările prevăzute la art.2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

39. Potrivit prevederilor art.2037 Cod Civil, (1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. (3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.
40. Prejudiciului moral, cauzat în rezultatul acţiunilor prejudiciabile ale făptuitorilor în raport cu suferinţele psihice, fizice ale părții vătămate, se stabilește cuantumul compensaţiei care urmează acordată pentru prejudiciul moral, ţinînd cont de criteriile şi metodele specificate la normele de drept respective.
41. La determinarea mărimii compensației în latura prejudiciului moral instanța trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi cele care se referă la importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (pricinuirea vătămării corporale, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.
42. Instanțele judecătorești la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.
43. În același context, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (al suferințelor psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată.
44. Repararea prejudiciului moral reprezintă satisfacții echitabile destinate a compensa material suferințele fizice ale părții vătămate, ca urmare a acțiunilor infracționale ale făptuitorului. Prejudiciul moral intimații îl estimează la suma de 5000,00 lei, echivalent al suferințelor fizice și psihice care le-au suferit în urma comiterii infracțiunii de către pîrîtul, Boldișor Alexandru.

45. La stabilirea cuantumului despăgubirilor echivalente unui prejudiciu moral se are în vedere o serie de criterii: consecințele negative suferite de cei în cauză pe plan fizic și psihic, importanța valorilor morale lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori și intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămări, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială, având în vedere că, prin aceste despăgubiri cu rol compensatoriu, se urmărește o reparație justă și echitabilă a prejudiciului moral suferit și, nu îmbogățirea fără justă cauză.
46. Criteriul general evocat în jurisprudența CEDO constă în aceea că, despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere totodată gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora. În situația daunelor morale, datorită naturii lor nepatrimoniale, o evaluare exactă a acestora în bani nu este posibilă, întinderea despăgubirilor realizându-se prin apreciere raportată la elementele de fapt.
47. Astfel, potrivit materialelor cauzei, intimatul în susținerea celor invocate a prezentat instanței de judecată Sentința Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din data de 02.03.2021 prin care, Boldișor Alexandru, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 al.(1) Cod penal cu stabilirea pedepse sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul reglementării proprietății funciare pe termen de trei ani. Sentința în cauză a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14.12.2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 22.06.2022.(f.d.5-24).
48. Boldișor Alexandru, activând în baza dispoziţiei nr.40-p din 12 iunie 2012, a Primarului satului Volintiri Nicolae Moiseev, în calitate de specialist pentru reglementarea regimului proprietăţii funciare în cadrul primăriei satului Volintiri, r-nul Ştefan-Vodă, fiind în conformitate cu prevederile art.123 din Codul penal persoană publică, având în virtutea acestei funcţii permanent drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice, acceptând benevol restricţiile impuse de actele normative, fiind obligat că nu comită acţiuni ce pot conduce la folosirea situaţiei de serviciu, acţionînd contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public nr. 158-XVI din 04.07.2008, conform cărora funcţionarul public este obligat să respecte Constituţia RM, legislaţia în vigoare, să respecte cu stricteţe drepturile şi libertăţile cetăţenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate şi promptitudine în spirit de iniţiativă şi colegialitate toate atribuţiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege, avînd obligaţia să desfăşoare activitatea exclusiv în baza şi pentru executarea legii, în conformitate cu

principiile legalităţii, respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, imparţialităţii şi nediscriminării, a comis infracţiunea de depăşire a atribuţiilor de serviciu în următoarele circumstanţe: în baza Deciziei Primăriei satului Volintiri, r-nul Ştefan-Vodă nr.13 din 01.03.1992, deţinătorului Coceban Gheorghe, i s-a repartizat în proprietatea privată pământul cu o suprafaţă totală de 0,195 ha, cu numărul cadastral *****, fiindu-i eliberat titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren la 19.03.2000. În baza Deciziei Primăriei satului Volintiri, r-nul Ştefan-Vodă nr.53 din 01.03.2000, deţinătorului Coceban Daria, i s-a repartizat în proprietatea privată pământul cu o suprafaţă totală de 0,5021 ha, cu numărul cadastral *****, fiindu-i eliberat titlul de autentificare a dreptului deţinătorului de teren la 19.03.2001. La 09.06.2017, soţii Coceban Gheorghe şi Coceban Daria s-au adresat la Oficiul Cadastral Teritorial Ştefan-Vodă, pentru a înregistra terenurile cu numerele cadastrale ***** şi *****, în baza titlurilor de autentificare a dreptului deţinătorului de teren, unde solicitarea de înregistrare fiindu-le respinsă. Totodată, fiindu-le comunicat, că terenurile nominalizate, aparţin cu drept de proprietate cetățeanului Tigai Ion locuitor al *****, care le-ar fi cumpărat de la Topor Serghei, locuitor al *****, în anii 2014 şi 2015, respectiv.Astfel, Boldişor Alexandru, ignorându-şi obligaţiunile de serviciu stipulate inclusiv în capitolul „Atribuţiile de serviciu ”pct.3 şi 4 a Fişei de post, contrasemnate de Boldişor Alexandru la 06.06.2012 şi aprobate de către Primarul s.Volintiri Moiseev Nicolae la 10.06.2012, fiind responsabil inclusiv de prezentarea înregistrării şi eliberarea documentelor deţinătorilor de teren, pregătirea documentelor necesare pentru deţinătorii de teren, identificarea deţinătorilor de teren conform art.11 Cod Funciar şi fiind responsabil de executarea atribuţiilor sale de serviciu în strictă conformitate cu legislaţia în vigoare şi de calitatea materialelor elaborate, circumstanţe care sunt stipulate în capitolul „Responsabilităţile” a Fişei de post al specialistului pentru reglementarea regimului proprietăţii funciare în cadrul primăriei, fiind numit în funcţia respectivă prin Dispoziţia primarului s. Volintiri nr. 40-p din 12.06.2012, depăşind atribuţiile sale de serviciu, în perioada anilor 2014-2015, data şi circumstanţele concrete nefiind stabilite, a întocmit, contrasemnat şi a eliberat, fără verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deţinătorilor de terenuri cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 şi 2001, titlurile de autentificare a dreptului deţinătorului de teren cu nr. cadastrale ***** şi ***** (în pofida faptului că aceste terenuri au fost deja transferate legal în proprietatea privată familiei Coceban) cetăţeanului Topor Serghei, indicând data eliberării 30.08.2001, adică pe când nu deţinea funcţia respectivă în Primăria s. Volintiri. Ca urmare, titlurile de autentificare a dreptului deţinătorului de teren cu nr.

cadastrale ***** şi *****, au fost înregistrate la Serviciul cadastral Teritorial Ştefan-Vodă, în baza cărora Topor Serghei a fost trecut în Registrul bunurilor imobile ca proprietar al terenurilor date, ulterior fiind înstrăinate cetățeanului Tigai Ion, care la momentul actual este proprietar al acestora. Continuând acţiunile sale ilegale, aflând şi înţelegând că poate fi tras la răspundere penală pentru cele săvârşite, cu scopul evitării pedepsei şi aplanării conflictului, adică reducerii urmărilor nefaste ca rezultat al acţiunilor sale, Boldişor Alexandru Ion, a încercat să camufleze şi să aplaneze conflictul cu familia Coceban, adică acţionând în scopul recuperării prejudiciului cauzat, optând pentru acelaşi procedeu ilegal, depăşind atribuţiile sale de serviciu, în anul 2017, data şi circumstanţele concrete nefiind stabilire de către organul de urmărire penală, a întocmit, contrasemnat şi a eliberat, fară verificarea coinciderii datelor cu Registrul cadastral al deţinătorilor de terenuri şi cu Registrul înregistrării a deciziilor primăriei din anii 2000 şi 2001, soţilor Coceban alte două titluri de autentificare a dreptului deţinătorului de teren cu nr. cadastrale ***** (cu o suprafaţă de 0,3293 ha, înregistrat în Registrul Cadastral al Deţinătorilor de terenuri sub nr.2073, din 01.02.2005) şi ***** (cu o suprafaţă de 0,5006 ha înregistrat în Registrul Cadastral al Deținătorilor de terenuri, sub nr.1973 din 25.08.2001), referindu-și la deciziile primăriei: nr.13 din 01.03.1992 şi nr.53 din 03.11.2000, respectiv (deşi „de facto” Decizia primăriei nr.53 a fost adoptată la 01.03.2000, conform titlului iniţial al deţinătorului Coceban Daria), indicând în rubrica „eliberat la...” anii 2005 şi 2001, adică perioada de timp când ultimul nu a activat în funcţia respectivă. În aşa mod, a fost stabilită suma totală a prejudiciilor cauzate de acţiunile ilegale ale Boldişor Alexandru este de 7392 lei.

49. Coceban Gh. a solicitat încasarea prejudiciului moral din contul apelantului , Boldișor Alexandru, în baza Sentinței Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din data de 02.03.2021, menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14.12.2021 și decizia Curții Supreme de Justiție din 22.06.2022.
50. Potrivit art.123 alin.(3) CPC, Sentinţa pronunţată de instanţa judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanţa chemată să se pronunţe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunţat sentinţa numai dacă aceste acte au avut loc şi numai în măsura în care au fost săvîrşite de persoana în cauză.
51. Coceban Gheorghe și Coceban Daria au fost prejudiciați prin acțiunile apelantului, Boldișor Alexandru, prejudiciul fiind manifestat prin privarea lor de dreptul de proprietate .
52. Colegiul civil consideră suma încasată de instanța de fond de 40.000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral, reclamanților, Coceban Gheorghe

și Coceban Daria, că este una echitabilă și va aduce satisfacție intimașților pentru fapta comisă de către Boldișor Alexandru.

53. În consecință, instanța de apel concluzionează că motivele invocate în cererea de apel sunt nefondate, iar hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024 este legală și întemeiată, motiv pentru care urmează a fi menținută.
54. Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele relevante ale cauzei, a apreciat corespunzător probele administrate și a aplicat just normele de drept material incidente, iar motivele de apel nu infirmă legalitatea și temeinicia hotărârii atacate.
55. În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanțe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. a), 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge, din lipsă de temei, apelul declarat de apelantul Alexandru Boldișor.

Se menține hotărârea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ștefan Vodă din 11 noiembrie 2024.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan